

N° 131.

D. I. Czerwca.

WTOREK.

Rok 1824.

KURJER

WSPOMNIENIA.

Bitwa pod Batowem 1652.

Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

N. PAN raczył nadać Dyplomata Szlachecka Król: Pols: następującym osobom i ich prawym w prostej linii potomkom: JJP. Jakóbowi Jasińskiemu Doktorowi Medycyny. Janowi Gründlich Póczmistrzowi w Lublinie. Józefowi Leśkiewiczowi Radnemu Urzędu Muncyपालnego M: S: Warszawy. Janowi Duszyńskiemu Kommissarzowi Cyrkułu IV, tegoż Miasta. Filipowi Kochanowiczowi Burmistrzowi Miasta Kamięczyka. Józefowi Cełińskiemu Profesorowi Król: Warsz: Uniwersytetu. Janowi Siewieluńskiemu Rektorowi Instytutu Nauczycieli w Łowiczu.

Ogród Botaniczny w Warszawie.— Ogród botaniczny pod pałacem Kazimierowskim naprzód założony, szczypliwy i na gruncie nienajlepszym, nie mógł celowi swojemu skutecznie odpowiedzieć. Łaskawie panujący nam MONARCHA darował w r. 1818 obszerny plac, pospolicie Ujazdowem zwany, do Łazienek dawniej należący. Miejsce to wcześniej już zabudowane, mając oficynę mieszkalną i długi szereg szklarni, za czasów Króla STANISŁAWA AUGUSTA wymurowanych, przyzwolcie, acz nie bez znacznego kosztu na nowo urządzone, służąc pożytkowi i nauce, piękna jest okolicy ozdobą. Zaraz od początku szybko postępował w urządzeniu swoim ogród botaniczny, dzielne zewsząd zyskując wsparcie i opiekę. Najjaśniejsza CESARZOWA, Matka szczęśliwie nam Panującego Monarchy,

zbiór nader rzadkich roślin z bogatego ogrodu swego w Pawłowsku darować raczyła. JO. Xiąże Namieśnik Królewski znacznie się do postępu nowego zakładu przyłożył, przeznaczając dostateczny fundusz na wyporządzenie dawnej figarni i brzoskwiarni, na upiększenie wodozbioru w części ogrodu na publiczne przechadzki urządzonej. Wodozbiór wspomniany jest naśladowaniem nagrobku Cecylji Metelli w Rzymie. Z tegoż funduszu ukończono brukowanie rynsztoków w częściach górzystych ogrodu, urządzone drogi i ścieżki, zakupiono i sprowadzono znaczną ilość roślin z zagranicy. Niemniej wsparła i dotąd wspierać nieprzebiega ogrodu dzielna opieka JW. Stanisława Hra: Grabowskiego Ministra Prezydującego w Kommissji Rząd: Wyznań Rel: i Oświ: Publiczn: Pięć lat dopiero od założenia ogrodu upływa, a już opatrzony jest we wszystko, co do jego potrzeby i ozdoby służyć może, zbiór także roślin szybko bardzo pomnaża się. W spisie roku 1820 drukowanym, było tylko 5000 gatunków, spis zaś w druku teraz będący, obejmować ich będzie około 9500. Tak nagłe pomnożenie winien ogród botaniczny bez wątpienia szczerzej opiece Rządu i troskliwości JW. Ministra, lecz niemniej przyłożyły się także związki z ogrodami tak krajowemi jak i zagranicznymi, mianowicie Berlińskim, Wrocławskim, Krzemienieckim, Krakowskim, Dorpackim i wielo innymi.— Ogród botanicz-

Przedmowa

ny dzieli się na właściwie botaniczny i owocowy. Pod kierunkiem Dyrektora zostają ich ogrodnicy: *Günther* ogrodu botanicznego, *Lerant* ogrodu owocowego. W roku 1823, J.O. Namiestnik Królew: postanowieniem mającym na celu upowszechnienie w kraju sztuki ogrodnictwa a mianowicie umiętnego obchodzenia się z delikatnymi gatunkami drzew owocowych i latorośli winnych w szpapelach à la mentreuil, przeznaczył ogrodnikowi *Lerant* obszerny plac przy rogatkach Mokotowskich do założenia osobnego ogrodu. W tym obowiązany jest wspomniany ogrodnik 10 uczniów kosztem Rządu a w szczególności 5 przez Kommissją Rządową W. i O. P. a 5 przez Kom: Rząd: Spr: Wewn: i Pol: utrzymywanych, sposobić ciągle na zdatnych ogrodników. — (*Rocz: J. N.*)

Zmarły ś.p. W. J.P. Antoni *Grabski* przedpędził prawie całe życie na usługach Kraiowych w wydziale sprawiedliwości, teraz był pierwszym Sędzią Trybunału Woiew: Mazo: na pogrzebie jego znajdowała się znaczna liczba osób znakomych i Przyjaciół.

Wczoraj na ostatnim widowisku Teatru Francuzkiego w Saskim Pałacu, wszystkie miejsca były zajęte. — w *Płocku* grana w zeszły Czwartek Traiedja *Alzira*, z wielkimi oklaskami była przyjęta, a J.Panna *Żuczkowska* przywołana. — Towarzystwo Aktorów Krakowskich od 3ch miesięcy bawi w *Kielcach*, a na zjazd S. Jański do Krakowa mają przybyć Aktorowie ze Lwowa pod Dyrekcją J.P. Jana N. *Kamińskiego*.

Wyszedł z druku 6ty i ostatni Numer pierwszego półroczu *Rozrywek dla Dzieci*; Osoby chcące prenumerować dalej, raczą się zgłosić z biletami swemi do wiadomych Kolektorów, tak w Warszawie iak po Woiewództwach, lub też do mieszkania Wydawcy w oficyynie

Pałacu Zamojskich przy ulicy *Żabiej*. W temże mieszkaniu nabyć można wyszłych już 6 ciu Numerów *Rozrywek dla Dzieci* za zło: 12.

Pewna Panna codziennie zrana doznawała nadzwyczajnego bólu głowy, niemożna było dociec przyczyny tej choroby. Około swego Łóżka zawsze miała wiele doniczek z kwiatami wydającymi mocny zapach, gdy te kwiaty za radą Lekarza usunięto z sypialnego pokoja, ból głowy ustał. Można atoli stawiać kwiaty przy łóżku niewydające zapachu, iako to: *Hortensja*, *Mirt* i inne.

Gdy stosownie do urządzeń kraioowych miejsce handowe *Zieluń* w Obwodzie *Mławskim*, *Wetwie Płockiem*, iako bliskie granicy, 120 familji Starozakonnych opuszczają, a mieszkania tak ich własne iako i dominjalne przeto zostaną wolne, donosi się zatym wszelkim rzemieślnikom i fabrykantom iż, tak dla zapewnienia opuszczonych mieszkań, iako i zapewnienia dla Skarbu należnych opłat, mieszkań 120 w *Zieluniu* każdego czasu do wynajęcia dostać mogą; zawiadamiając ich razem iż domy opuszczone są wszystkie porządnie budowane, dachówką pokryte i sklepami dogodnie opatrzone, Rzeką zaś *Dziadówka* środkiem płynącą i na nie; istnące folusze, dostateczne oparcie wody dla fabrykantów formiują, lasy gruntowe, na opał dla mieszkających są znaczne; chcący zatem korzystać z tego oświadczenia i wchodzić o najmę mieszkań lub zakłady fabryk, zechcą się udać do podpisanego Rządu *Dóbr* do folwarku głównego *Dłutów*, osobiście lub frankowanych listach przez *Mławę* w *Dłutowie*, a korzyści warunków przedstawione im zostaną, i o dogodności miejsca najlepiej się przekonają.

Borkowski Rządca *Dóbr*.

R O Z M A I T O Ś C I.

Słychać iż w Sztutgardzie ma być wolność

druku ścięsnioną.—z Banku Rotszylda wiozą do Paryża dukatów sztuk 200,000.— Mówią że tego lata pod Akwisgranem zbierze się znaczna część wojska Pruskiego, dla odbycia rewji na której ma się znajdować kilku Monarchów.—Donoszą z Hiszpanji że niepodpada wątpliwości iż wyprawa do Ameryki połud: przedsięwziętą będzie, do czego czynią się stosowne przygotowania.—Lord Byron w młodości gdy podróżował w Grecji, właśnie wtemże miejscu zachorował śmiertelnie, gdzie teraz umarł i nawet takąż miał gorączkę która mu teraz wydarła życie. Miał on Żonę którą opuścił.—Okręt Korsarski na którym byli Murzyni napadł na Bryg Francuzki płynący z Hawre, Francuzi mężnie się bronili, zginęło ich kilku, lecz Bryg nakoniec został zabrany przez Korsarzów. —

w Londynie teraz jest 3,000 Nauczycieli graniana Fortepjanie, i wszyscy mają się dobrze, niezły takowy Nauczyciel za godzinę zwykle bierze Gwinee, to jest: blisko 40 złp. Granie, na Arfie znowu zaczyna wchodzić w modę, ozdoba eleganckiej Arfy jest popiersie Rossyiego. — Pewny Aktor na swój Benefis napisał Opere, to jest ułożył rzecz i poczęł i muzykę, sam rozpisał rolę i do mówienia i do śpiewania, rozpisał oraz wszystkie muzyki dla orkiestry, ułożył także tańce, wymalował dekoracje, zrobił wszystkie ubiory, w tej operze grał, śpiewał, tańczył a nawet w kilku scenach zastąpił suflera, słowem wszystko do tego dzieła zrobić musiał, tylko nieumiał.... roli. — Nieiaki *Milburn* wychowawczy *Szczeniaka*, dawał mu na pokarm tylko *Minogi*, Pies musiał się do tej potrawy przyzwyczaić, i tak polubił Ryby, że codzień po kilka godzin przebywa nad rzeką i sadzawkami, w których z nadzwyczajną zręcznością wyciąga żywe Ryby. Jego Pan postradaw-

szy teraz resztę i tak szczupłego majątku, żywi się rybami przyniesionemi przez wierne go Pieska, a nawet reszty ryb przedaie na odzież i komorne. — w Paryżu jest teraz modną *Czekolada* zwana *Wolterowską*, *Kakao* i *Kawaią* składają, wielu dowodzi że takowy napój najbardziej służy Poetom, iakoż wielu którzy mają słabość uchodzić za wierszopisów, uczęszcza do Cukierni w której przedaiają takowy napój, i sądzą że kto patrzy na piiącego *Wolterowską Czekoladę* jest przekonany o twórczym jego *Jenjusz*— Dziecy *Afrykanie* *Aasztantowie* którzy teraz zadali klęskę *Anglikom*, mają okrutne obyczaje, w czasie swych świąt zabijają niewolników, ciesząc się gdy słyszą ięki umierających w męczarniach, krwią zabitych ludzi skrapiają pola, a czaszek trupich używają za instrumenty muzyczne. Pierwszy niewolnik przeznaczony na zabicie, jest oprowadzany w tryumfie, mając w tył związane ręce i policzki przeszyte nożem, ucinają mu potem ucho które obnoszą na wysokiej tyce, drugie zaś ucho niezupełnie oderżnięte wisi ieszcz na skurze, nakoniec krają mu plecy w różne litery, co wszystko musi znieść cierpliwie! —

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Redel Jenerał z Kocka. — Raczyński Edward Hr: — Potocka Teresa Hrabini z Galicji. — Onufry Jan: czewski Oby: z Wilna. — Bussea Radca z Wilna. — Wojcicki Jan Radca z Kielbasek. — Romanowski Józef Oby: z Guber: Wileńskieij. — Sechen Starosta z Gub: Grodzieńskieij. — Szawłowski Antoni Oby: z Siedlec. — Pawlicki Kaletan Oby: z Gub: Podolskieij. — Białkowski Dominik Assessor z Kiele. — Andrzejki Ludwik Oby: z Wiednia. — Sztumer Krzysztof Oby: z Kiele. — Nieznański Józef Obywat z Słupska. — Zabiello Henryk Koniuszy J. C. K. M. — z Gu: Wileńskieij. — Ojrzyński Antoni Oby: z Ojrzyna.

DONIESIENIA.

Dnia 27 Maia r.b. skradziono Z garnek złoty ze złotym łańcuszkiem, pieczątką i kluczykiem słowem, z krawanikami, tndzież pierścionkiem złotym z 12tu

odmieniami kamykami. Na cyferblacie zegarka był napis: „Brequet et fils“ za otwarciem tylnej koperty tenże napis w laurze spostrzegad się dała, cała zaś laura za popehnięciem sżyfita od sprężyny od ekakuie i widad 2 osobki wyrobione przy repetycji poruszające się. Ktoby w podobnym Zegarku jakąkolwiek pozwiął wiadomość, niech się z nią do Drukarni Kurjera zgłosić raczy, a otrzyma nadgrody dukatów Trzy.

ewnej osobie skradzione zostały kilkadziesiąt sztuk złota Polskiego, jedna sztuka po zł. 50 gdy by ktoś podobne pieniądze chciał w znacznej ilości zmienić, proszę uwiadomić o tem Policją Sleszczą.

Biedny Człowiek chodzący po różnych miejscach zgubił Klucz odstaniej; Łaskawy znalazca niech go raczy oddać do Drukarni Kurjera.

z Powodu zmiany Lokalu, Podpisany ma zaszczyt Szanowną Publiczność i cierpiące bół zębów Osoby zawiadomić, iż przeniosłem mieszkanie (z zapasem Kropli Ból takowy w parę minut uśmierzaających z reumatyzmu, spróchnienia, wilgoci i zaziębienia pochodzący) z pod Nru 18 ulicy S. Jańskieji, na ulicę Senatorską pod Nr 463, na 2gie piętro, przeciw bramy Marywila, iak stosowna Tablica wskaże, i któremi w każdym czasie przysłużyć się mogę za cenę pomierną z dotychczasową informacją. J. Thoman Dystylator.

Niżej podpisany ma zaszczyt zawiadomić Sza. Publiczno: iż teraz otworzył Fabrykę Czekulady w Hotelu Podlaskim przy ulicy Bednarskiej Nr 2630, gdy zaś tego roboty Czekolada zawsze pierwszeństwo otrzymywała, niepozostaje mu przeto iak tylko polecić się dalszym Łaskawym względem Szano: Publicz: T. Crossetto.

Przy ulicy Podwałe w domu pod N. 499 iest do wynajęcia od S. Jana całe pierwsze piętro lub częściami, składające się z 5ciu pokoi od frontu i 3 od tyłu, oraz z kuchnią i 2 piwnicami.

Wę wsi Kolonjalnej Józefostaw, o 2 mile od Warszawy; pod Piaseczną, znajduje się Kolonja do sprzedania. Składa się ze 40 morgów dobrego i świeżo, w połowie umierzwiłonego gruntu, wygodnego pomieszkania, stodoły, stajni, obory, i innych gospodarskich zabudowań; iest zupełnie, tak ozimną iako i łąką zbożem dobrze obsianą. Można tamte razem nabyć parę koni, 11 sztuk bydła, wszelkiego drobiu, kartofli kilkadziesiąt korcy różnych, tak domowych iako i gospodarskich sprzętów. Zyczący

sobie skupną onej, raczy po dalsze zawiadomienie udać się do Drukarni Kurjera.

Dnia 2 Czerwca r. b. o godzinie 9 rano w domu przy ulicy Wolskiej Nr 3111 sprzedane będą przez publiczną licytacją ruchomości: komody, stoł, kanapa, krzesła, sekretarka, szafa i obrazy; tegoż dnia o godzinie 2 z południa przy ulicy Podwałe Nr 497 komoda, szafa, lustro, portret, suknie i pistolety; a zaś w d. 3 t. m. r. przy ulicy Zapiecek Nr 119 stoliki, laudszafy, krzesła, kufry, rygal sklepowe, szalki, szafy sklepowe, szkło różne, oxfety, baryłki i inne sprzęty za gotowe pieniądze. T. Szaniawski K. S.

Nota do Komisjsji Rządow: Przy: i Skarbu, wraz z pliką dowodow, zgubione zostały, oddawca tychże do adresowanej władzy złoży, zaco znaczne wynagrodzenie odbierze.

Podaje się do wiadomości Publicznej, iż w d. 4m Czerwca r: b. o godzinie 10 rano, przy ulicy Przejazd pod N. 650, sprzedane będą przez Public: Licytacją, prawnie zajęte Ruchomości, iako to: Stoły, Komody, Krzesła, Szafy, Zegary, Ladszafy i t. p: za gotowe pieniądze. Stefan Osipowski K. S.

Do Stu tysięcy Dachówek Holenderski i Karpiówki dobrze upalanej mam do sprzedania, jeżeliby ktoś: nie życzył kupić takową, ma się udać na Miodową ulicę, w Handlu Winnym J. G. Szeffera et Compai pod Nrem 482.

Jan Prinoth właściciel handlu Towerów galanteryjnych przy ulicy Miodowej Nr 481 mając zamiar zupełnego wyprzedania się z Towerów swoich, ma honor niniejszym uwiadomić Szano: Publiczność, iż te Towary przez publiczną licytacją dnia 3go Czerwca r. b. i dni następane, zawsze rano od godziny 8. dolszej w południe, od godz: 3 do 6 przedawane będą.

Dnia 27 b. m. zabląkał się Mopsik mały, maść popielesta; z ogonem kusym i obciętemi uszami, na ulicy Elektoralnej; ktoby znalazł, niech się raczy zgłosić pod Nr 556 przy ulicy Długiej do Murgrabiego, zaco oprócz wdzi: czności otrzyma nadgrode.

w D. 31 Maia r. b. zginął 10letni Szpic biały, do półtowy obstrzyżony, z nosem i oczami czarnemi, a uszami obstrzyżonemi. Uprasza się aby znalazca rzeczy odesłał do JP. Marksa Fabrykan: Kopeluszów przy ulicy Nalewki.

Teatr. w Piątek na Benefis JP. Meierowej, Wiewtor Matyczny, poprzedzi Opera Dwa słowa w której JP Ellis Artystka Teatru Francuzkiego grać będzie rolę Rozalii. Zakończy Zabawa z Tańcami.